ISSN 1849-9775

Planika

GLASILO SLOVENSKEGA KULTURNEGA DRUŠTVA TRIGLAV SPLIT

SPLIT, SEPTEMBER 2023, LETO XXXI. ŠT. 224

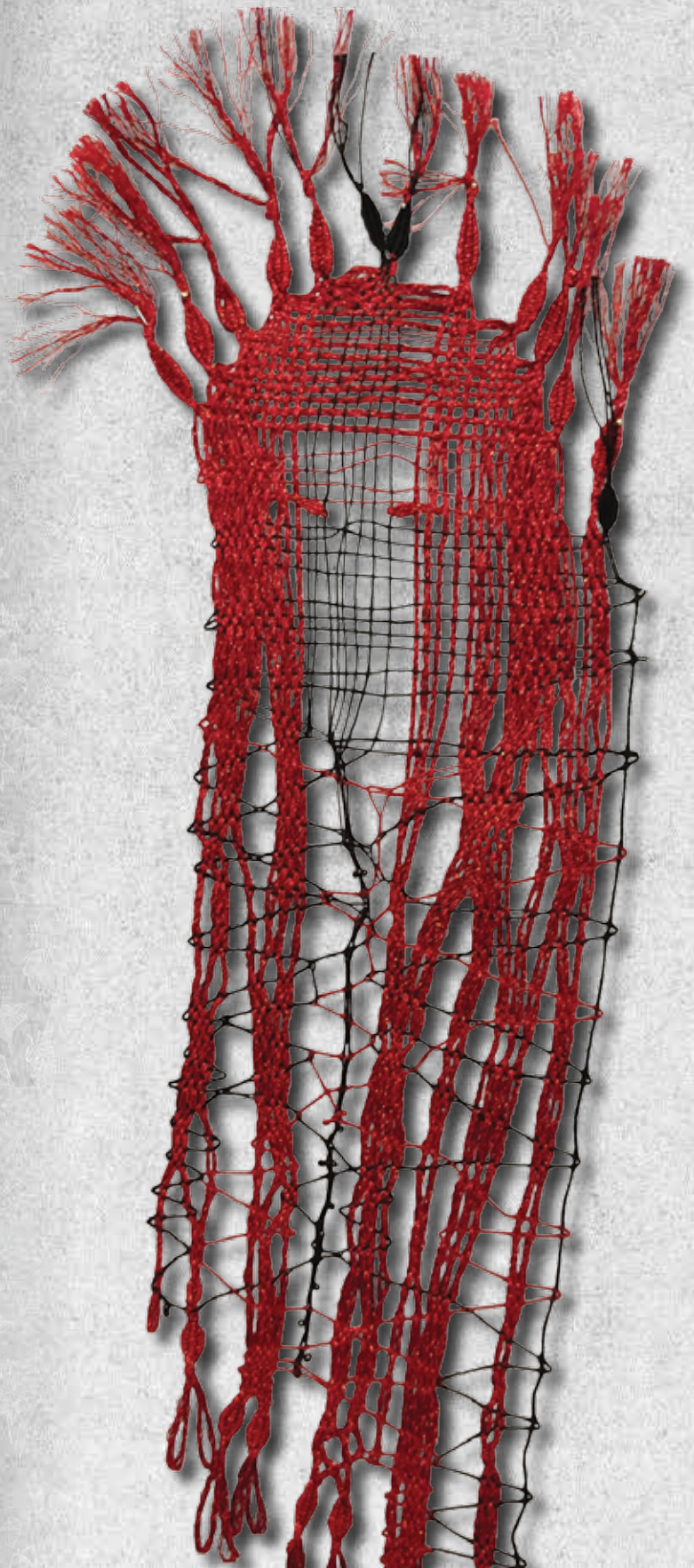

Planika

GLASILO SLOVENSKEGA KULTURNEGA DRUŠTVA TRIGLAV SPLIT

GLASILO FINANCIRA:
- **SAVJET ZA NACIONALNE MANJINE VLADE RH**
- **URAD VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU**

zanj Mag. Cveto Šušmelj

NASLOVNICA
Magične niti
Katica Kaštelan

UREDNICA
Vera HRGA

UREDNIŠKI ODBOR
Cveto ŠUŠMELJ
Nadežda ETEROVIĆ
Natka KRNIĆ
Ana ŠUŠMELJ

LEKTORICE IN PREVAJALKE
Vera HRGA
Dada ŠANTIĆ
Ana MATUSINOVIĆ

PRIPRAVA IN TISK
DES Split
www.des.hr

NATISKANO
380 izvodov

RAZPORED AKTIVNOSTI

Pon.: 19.00 - 21.00 PEVSKI ZBOR
Tor.: 18.00 - 21.30 DOPOLNILNI POUK
Sre.: 17.30 - 19.30 KLEKLJANJE ČIPKE
Čet.: 19.00 - 21.00 PEVSKI ZBOR
17.00 - 20.00 KERAMIČNA DELAVNICA
Pet.: 18.00 - 20.00 DRAMSKO LIT. URICE
Sob.: 10.30 - 12.15 DOPOLNILNI POUK IN OTROŠKE DELAVNICE
16.00 - 20.00 KERAMIČNA DELAVNICA

Uradne ure tajnice:
Vsak dan razen sobote, nedelje in praznikov od 8.00-12.00 ure

Društveni prostori so odprti vsak dan razen sobote, nedelje in praznikov od 8.00-12.00 ure

SLOVENSKO KULTURNO DRUŠTVO TRIGLAV SPLIT

Šibenska 3, 21000 SPLIT, HRVAŠKA
Tel: 021 343 137, Fax: 021 321 434
Uradni mobitel: 091 150 44 98

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE NA HRVAŠKEM
Alagovićeva 30, 10000 Zagreb, Hrvaška, Tel: (+) 3851 6311 000, Fax: (+) 3851 61 77 236
Elektronska pošta: vzg@gov.si
Spletni naslov: http://zagreb.veleposlanistvo.si
Uradne ure so od ponedeljka do petka od 8.00 do 16.30.
Konzularni oddelek Veleposlaništva:
Tel: (+) 3851 631 1014, Fax: (+) 3851 468 0387
Uradne ure so ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9.00 do 12.00.

GENERALNI KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE v Splitu
Istarska 9, 21000 Split, Hrvaška, Tel/Fax: (+) 385 21 389 224
Elektronska pošta: generalni.konzulat.rep.slovenije@st.t-com.hr
G. Branko Roglić, častni generalni konzul
Uradne ure konzulata so od ponedeljka do petka od 9.00 do 13.00.

VSEBINA

IZ ŽIVLJENJA DRUŠTVA

- 41. Festival idrijske čipke 3
- 12. Mednarodni festival čipke v Pagu 4
- Mednarodni dan čipke 5
- 20. kongres oidfa Nova Gorica in Gorizia 6
- Dan državnosti v Splitu 27.6.2023 8
- Odpoved letošnjega vseslovenskega srečanja 9
- Vsakdo mora imeti prijatelja 10
- Prijetno, veselo, sproščeno srečanje 11
- Red, delo, disciplina in ljubezen 12
- Vlado Korošec 13

POEZIJA

- Lahko 14
- Svrha postojanja 14
- Zlikana ali nezlikana srajca 14
- Nasedla barka 14

O JEZIKU

- Da ponovimo in se kaj novega naučimo 15

UTRINKI

- Svetovna glasbena senzacija Perpetuum jazzile v Solinu 16
- Poslovil se je Radoslav Dabo 16
- Planinsko cvetje 17

KRIŽANKA 19

Ljubi prijatelji, še ena Planika je v naših rokah. Poletje je mimo in zdaj jo bomo še z večjim veseljem vzeli v roke ter jo prebrali. Seveda jo lahko preberete tudi na spletni strani, pa kljub vsemu verjamem, da nam večini predstavlja večji užitek, da jo vzamemo v roke in počasi prelistamo od zadaj naprej, morda celo malo povohamo. To poletje so bile naše klekljarice zelo agilne, saj so sodelovale na mednarodnih festivalih čipke v Idriji, na Pagu, v Lepoglavi, bile so na razstavi v Primoštenu, predvsem pa so se zelo izkazale na 20. svetovnem kongresu OIDFA, katerega domačina sta bili mesti Nova Gorica in Gorizia. Klekljarice so bile zares prizadevne, ostali pa smo bili bolj počitniško razpoloženi. Zdaj pa le korajžno naprej z vsemi aktivnostmi v društvu. Lepo jesen želimo vsem skupaj.

Uredništvo

41. FESTIVAL IDRIJSKE ČIPKE

Že skoraj dvajset let je tretji teden v juniju rezerviran za našo Čipkarsko sekcijo, za obisk Idrije in Festival idrijske čipke. Na pot se pripravljamo z velikim veseljem, skoraj leto prej pa razmišljamo, kaj bomo pripravili za razstavo. Letošnje leto je za nas posebno, saj smo pred dvajsetimi leti prvič obiskali Idrijo in imeli svojo razstavo na Festivalu idrijske čipke.

2003 smo se z našimi deli prvič predstavili idrijskim klekljaricam v galeriji »Črni Orel«. Tista razstava nam je prinesla veliko, veliko veselje, ne samo zaradi razstave, ampak zaradi idrijskih klekljaric, ki so nas gostile in podale roko prijateljstva, ki traja še danes.

Simbolika je, da smo letos po dvajsetih letih ponovno razstavljali v »Črnem orlu« in Društvo klekljaric Idrija praznuje dvajset let obstoja kot društvo. Dolgo sem razmišljala, kako bi jih za to lepo obletnico razveselila z nečim posebnim. Bilo je zelo vroče in tvegano prenašati splitsko torto, potem pa sem se spomnila Dolske hrapoćuše in se odločila, da jim jo naredim. Ime je dobila po vrsti kamna »hrapoćuš« iz majhnega mesta, etno vasi Dol, pri Postirju na otoku Braču. Pogača po videzu popolnoma spominja na surov kamen, ki tvori jame v Dolu, Receptura pa se prenaša iz roda v rod že več kot 350 let.

Idrijski župan gospod **Tomaž Vencelj** je za goste festivala pripravil manjši sprejem v slavnostni dvorani Občine Idrija, kjer smo si izmenjali darila. Poleg naše klekljarske sekcije so povabili klekljarice iz Lepoglave in Novedrate v Italiji.

Sprejemu je sledila slovesna otvoritev naših treh razstav, nato pa v 30 minutah otvoritev še 4 razstav (»Sijaj svilene niti« Silva Menarda in »Svilene zavese: klasje: dar narave« Eksperimentalne skupine Čipkarske šole Idrija, »Zberi se v krog«, »Poslikane klekljarske zgodbe« Društva klekljaric Idrija in Krajevnega muzeja Idrija »Glej, kaj znam!« učencev Čipkarske šole Idrija. in razstava »Moja najljubša« v Domu upokojencev Idrija klekljarice podjetja »Marjetica« iz Cerknega).

Naša dva metulja

Čast dviga festivalske zastave pred Čipkarsko šolo Idrija je imela **Andra Marinko**, osebnost, ki je veliko prispevala k razvoju in prepoznavnosti idrijske čipke.

Zaradi dežja so praznični program v počastitev Festivala prestavili iz odprtega v zaprti prostor velike športne dvorane, nato pa so za goste pripravili krajši sprejem na gradu Gewerkene.

Dolska hrapoćuša - naše darilo

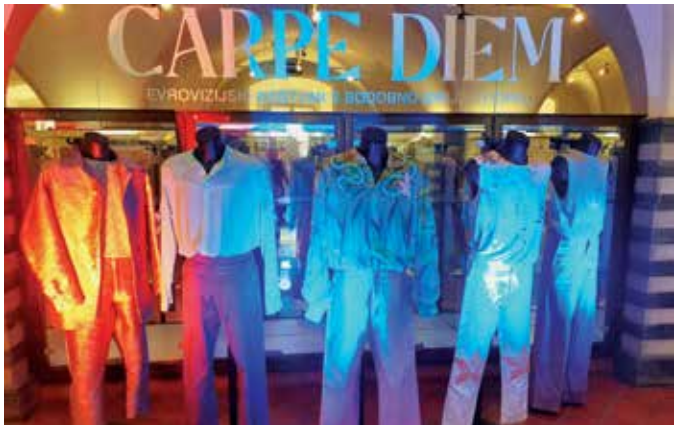

Evrovizijski kostumi s sodobno idrijsko čipko

V soboto, 17.6. smo si ogledali razstavo projekta DKIČ »Čipkasti kolaž« za katero smo poslali tudi dva metulja. 169 metuljev je izdelalo 118 klekljaric iz 3 držav in 50 različnih regij ter 25 klekljarskih društev, ki so se združili v skupnem cilju ohranjanja klekljarske tradicije. Ta razstava je bila postavljena skupaj z evrovizijskimi oblačili, okrašenimi z idrijsko čipko, glasbene skupine Joker Out, ki je Slovenijo zastopala na letošnji Evroviziji.

Idrijski župan in člani organizacijskega odbora festivala so v Kendovem gradu v Spodnji Idriji pripravili kosilo za gostujoče razstavljavce.

Po vrnitvi smo se udeležili praznovanja 20 let delovanja Društva klekljaric Idrija in podelitve priznanj zaslužnim klekljaricam. Praznovanje se je nadaljevalo v njihovem prostoru, kjer smo jim podarili Bračko hrapoćušo in jim zaželeli še mnogo, mnogo let sodelovanja in prijateljstva. Čeprav je bila torta napravljena trikrat večja, je zelo hitro izginila.

Festivalsko dogajanje se je nadaljevalo v nedeljo, 18. junija. Osrednji dogodek je bil parada in tekmovanje klekljaric, dijakinj in študentov ter odraslih za priznanje Ivanke Ferjančič. Zmagovalce je razglasil in jim izročil primerna darila idrijski župan Tomaž Vencelj. Spuščena je bila tudi festivalska zastava in pospravljena do naslednjega, 42. festivala.

Vsem v Idriji se moramo še enkrat zahvaliti za letošnji čudovit festival in nepozabno druženje.

Katica Kaštelan

Slovenska postava na čelu s Simono Strgulc Krajšek, ki ji gredo zasluge za uspešnost kongresa v vseh nemogočih pogojih

Postava SKD Triglav Split

12. MEDNARODNI FESTIVAL ČIPKE V PAGU

Vsako leto zadnji konec tedna v juniju mesto Pag postane prestolnica čipkarstva. Od 22. do 25. junija so tu gostovale čipkarice iz Avstrije, Bolgarije, Belgije, Bosne in Hercegovine, Črne Gore, Italije, Madžarske, Poljske, Slovenije in Hrvaške (Križevci, Sikirevci, Lepoglava, Pag in naša sekcija).

Del razstave v Kneževem dvoru v Pagu

Razstava v Cerkvi Sv. Jurja v Pagu

Naše čipke

Slovenija - TD Železniki

Tokrat je bila domačin Madžarska, ki je predstavila čipke iz desetih regij, med katerimi je najbolj poznana halaška čipka iz mesta Kiskunhalas, kjer se nahaja znani muzej čipke. Lani smo našo čipko razstavili na njihovem festivalu.

Zaradi številnih razstavljavcev iz Madžarske se je tokrat razstavljalo na več lokacijah. V cerkvi svetega Jurja so razstavljale čipkarice z Madžarskega in Hrvaškega, v knežjem dvoru so bili razstavljeni izdelki ostalih tujih udeležencev, v tamkajšnji Galeriji paških čipkaric so razstavljale članice Društva paških čipkaric „Frane Budak". V benediktinskem samostanu je bila razstava paške čipke „Nepopisne skrivnostne niti", v cerkvi Marijinega vnebovzetja razstava cerkvenih oblačil, v mestni knjižnici otroških izdelkov „Moje mesto čipk in kamna" ter stalna postava razstave KUD „Družina" v ulici sv. Marije.

Festival je bil slavnostno odprt v četrtek, 22. junija zvečer s priložnostnim glasbenim programom in nastopom paškega KUD-a „Družina", čemur je sledil koncert skupine „Providenca".

V petek, 23. junija so v sklopu festivala organizirali delavnice izdelave čipke za otroke in odrasle ter delavnico cijanotipije „Sonce in čipka". Zvečer je bila modna revija madžarskih čipkaric zatem pa je sledil koncert klape „Cambi".

V soboto se je program nadaljeval z delavnicami izdelave čipk in mandal. Razstave so bile odprte vse dneve tja do desetih zvečer, oziroma dokler je bilo kaj obiskovalcev. Podnevi je bilo zelo vroče, tako da so številni obiskovalci prihajali na ogled razstave šele pozno zvečer.

Z zabavnim programom in podelitvijo zahval društvom, ki so prispevala svoje čipke za razstavo, se je v soboto, 24. junija ob osmih zvečer končal festival. Udeležence festivala ter številne turiste v Pagu je dolgo v noč zabaval madžarski orkester „Szigetvari Zrinyi Miklos Fuvoszeneker".

Festival se je od svojih gostov in obiskovalcev poslovil z nedeljsko jutranjo mašo zahvalnico. Mi pa smo pospravili in spakirali svoje čipke, nakar je sledila vrnitev domov.

Lepo je bilo srečati stare prijatelje in prijateljice čipkarice pa tudi spoznati nove iz Bosne in Hercegovine, Črne Gore, Avstrije in od drugod.

Društvo paških čipkaric, TZ Mesta Pag in Mesto Pag so bili tudi tokrat kot vsa prejšnja leta čudoviti domačini, storili so prav vse, da smo se v Pagu in na festivalu prelepo počutili.

Katica Kaštelan

MEDNARODNI DAN ČIPKE

Leta 2016 je bil 25. junij razglašen za mednarodni dan čipke in od takrat se vsako leto obeleži ta dan s fotografijami klekljaric, ki na ta dan same ali v skupini izdelujejo svoje čipke in jih posredujejo organizacijskemu odboru, ki jih objavi na svoji spletni strani.

Tudi naša sekcija se vsako leto pridruži praznovanju tega dne, pa tako tudi letos. Ker smo bile na ta dan na 12. mednarodnem festivalu čipke v Pagu, smo se tam fotografirale in ga obeležile na zelo lep način, v primernem "delovnem" vzdušju.

Katica Kaštelan

Medve na Pagu

20. KONGRES OIDFA NOVA GORICA IN GORIZIA

Slavnostno rezanje traku in odpiranje kongresa

Ekipa SKD Triglav na delu

V slovenski in v italijanski Gorici je od 3. do 6. avgusta 2023 potekal 20. kongres OIDFA skupaj z 20. svetovno razstavo članic in članov OIDFA (Svetovna organizacija čipkaric na kleklje in iglo).

Predvidoma naj bi bila 20. kongres in razstava predstavljena že leta 2020 v Talinu v Estoniji, vendar je zaradi pandemije covid 19 vse skupaj odpovedano. Novi domačin naj bi bilo mesto Hamburg v Nemčiji, vendar so tudi oni zaradi istih razlogov odpovedali prireditev. Ko je uradno objavljen konec pandemije, se je Izvršni odbor OIDFA odločil, da bosta mesti dogajanja 20. kongresa Nova Gorica in Gorizia, mesti, ki nosita titulo evropskih mest kulture za leto 2025, saj se je leta 2016 Slovenija oziroma Ljubljana predstavila kot zelo uspešen domačin OIDFA.

Naša klekljarska sekcija je dolgoletni član OIDFA ter je povabljena, naj na nacionalni razstavi predstavlja Hrvaško. Ponosno smo sprejele povabilo ter zelo skrbno izbrale čipke, s katerimi se bomo predstavile. Na svetovni razstavi se predstavlja vrhunske izdelke svetovnega čipkarstva in je izredna čast in privilegij sodelovati na njej.

Svoja dela so predstavile čipkarice iz enaindvajsetih dežel sveta, številna čipkarska društva ter čipkarske šole iz Slovenije in Italije, proizvajalci pribora za izdelavo klekljane in šivane čipke iz Češke, Nemčije, Italije, Slovenije, Francije, Španije, skupaj 187 razstavljavcev. Avstralija, Belgija, Bolgarija, Češka, Finska, Francija, Hrvaška, Italija, Japonska, Kanada, Nizozemska, Nemčija, Poljska, Slovenija, Slovaška, Španija, Švica, Švedska, Velika Britanija in ZDA so imele svoje predstavnice.

Tečaji čipke so se začeli že 31. julija in so trajali do 2. avgusta. Registracija prijavljenih članov in postavljanje stojnic je bilo v četrtek, 3. avgusta ob desetih. Prijavljene izletniške skupine so bile že na svojih turističnih vožnjah po okolici Nove Gorice.

V petek, 4. avgusta ob desetih se je začela letna skupščina OIDFA, predstavljen je bodoči 21. kongres, ki bo leta 2025 v Kaloferu v Bolgariji, sledila je proglasitev zmagovalcev natečaja »Rdeča nit« ter je slavnostno odprt 20. kongres OIDFA. Vse nas je zelo razžalostila novica, da je predsednica organizacijskega odbora Slovenije gospa Afrodita Hrebar Kljun imela težave z zdravjem ter je končala v bolnici na oddelku za intenzivno nego v Šempetru. Na srečo so kmalu prišle dobre novice, da se bo vse dobro končalo. Zaželeli smo ji hitro

Razstavni prostor

Delovno, delovno...

Finska

Slovenija

Francija

Švedska

okrevanje in da se čim prej zopet srečamo. Novogoriški župan in predsednica OIDFA sta ceremonialno skupaj prerezala trak in spravila delčke traku za spomin.

Registrirani člani so dobili glasovalne listke za izbor najlepše stojnice, ki jih je bilo treba oddati naslednji dan. Kdor je hotel biti na zabavah dobrodošlice in poslovilni večerji, je moral za to posebej plačati. Mi za to nismo imeli sredstev in se teh dejavnosti nismo udeležili. Med vsakim kongresom se organizirajo študijska potovanja vezana za čipkarstvo kraja, kjer poteka kongres, ogled muzejev in čipkarskih centrov, in trajajo nekaj dni. Ker so naša finančna sredstva vedno zelo omejena, mi tudi tokrat nismo bili del teh dejavnosti.

V petek so bila organizirana predavanja »Najpogostejši vzorci v Gorizi za časa delovanja šole«, »Aemilia Ars Needle Lace« in »Čipkarska šola Izola«.

Tema sobotnega predavanja je bila »Izdelava slovenske čipke glede na priznanje kot kulturna dediščina« in »Izdelava klekljane čipke v Sloveniji glede na uvrstitev na poveljo UNESCO«.

Nedeljski temi predavanj sta bili »Eksperimentalna skupina Čipkarske šole Idrija« in »Veliki Dol je zopet Čipkasti Dol«. Sledila je proglasitev najlepše stojnice, ki jo je zasluženo dobila Finska, in svečano zapiranje kongresa.

Številni obiskovalci iz raznih dežel so prišli pogledati, kaj je postavljeno na ogled, kupiti knjige, vzorce in pribor za izdelavo čipke. Prav ničesar ni manjkalo. Vse novitete so bile predstavljene v Novi Gorici in je bilo zelo zanimivo gledati in nakupovati. Najbolj sem se navdušila nad dobrimi strokovnimi knjigami, zavihanimi kvačkami in svilenim sukancem. Naše čipke so bile všeč vsem, hvalili so kvaliteto in izdelavo, tudi stojnica je plenila poglede, kar nam je »dajalo krila« in voljo, da nadaljujemo z enako voljo in željo klekljati naše čipke.

Veselo vzdušje so pokvarila poročila o neurjih širom Slovenije. Imam veliko prijateljic s Koroškega, ki žal niso mogle priti, ker so poplave odnesle ceste, mnogim tudi hiše in cele kmetije. V Novi Gorici je ves čas deževalo, vendar dosti bolj zmerno kot v ostanku Slovenije.

Edino te slabe novice in obilno deževje so nam kvarile bivanje na kongresu.

Katica Kaštelan

1. nagrada za posameznika - Anglija

1. nagrada za mlade - Tadeja Bizjak - Slovenija

1. nagrada za skupinsko delo - The nine Views - Češka

DAN DRŽAVNOSTI V SPLITU 27.6.2023

Uvod himni. Slovenija vsako leto 25. junija obeležuje dan državnosti.

Letos je dan državnosti obeležila z mnogimi slovesnostmi, osrednja državna proslava pa je bila na Kongresnem trgu v Ljubljani. Zbrane je nagovorila nova predsednica **Nataša Pirc Musar**, ki je poudarila, da država ni le peščica voditeljev, temveč ljudje. "Zato se moramo vsi zavzemati za človeku prijazno državo. Več ko nas je, ki v srcu dobro mislimo, lažje nam bo vsem opravljati svoje naloge in soustvarjati državo, kakršno si želimo in tudi zaslužimo," je dejala.

Predsednik vlade **Robert Golob** pa je v poslanici opomnil, da je dan državnosti "spomin na državotvorno dejanje slovenskega naroda in obenem naša skupna zaveza k spoštovanju demokratičnih vrednot. Skupaj se moramo truditi, da gradimo boljši jutri za vse", je poudaril.

* * *

S tem se globoko strinjamo tudi mi Slovenci zunaj meja Slovenije. Graditi boljši jutri in Slovenijo prezentirati v dostojni luči v državah, sredinah zunaj nje, kjer živimo in delujemo.

Letos smo ga Slovenci v Splitu proslavili zares dostojno. Polna dvorana je ponosno odpela obe himni, predsednik društva **Cveto Šušmelj** pa je vsem iskreno čestital praznik.

V slovesnost večera nas je z G. Bizejevo Carmen habanera' popeljala mezzosopranistka **Irena Parlov**.

Čudovito. Neponovljivo.

Predsednik drušva Cveto Šušmelj je vsem pri sotnim čestital praznik

Mezzosopranistka Irena Parlov, rojena v Sarajevu, je solistka z bogato mednarodno kariero. Ni članica nobenega ansambla, kar ji omogoča svobodo in mednarodno operno kariero. Nastopa v produkcijah v Španiji, na Češkem, Slovaškem, v Italiji in Sloveniji. V Ljubljani so jo poimenovali, hodeča Carmen', v Španiji pa so kritiki njeni vlogi napisali številne panegirike.

Njena vloga zanosne, strastne Carmen je pustila brez besed številne

Irena Parlov

kritike po vsem svetu, to vlogo pa je končno odpela na odru zagrebškega HNK.

Pred kratkim je splitsko občinstvo (tudi mene neskončno) očarala z vlogo prelepe, plemenite, ljubke Mile Gojsalić, Jakova Gotovca. Želimo, navijamo in močno upamo, da se Irena končno pridruži in obogati ansambel Splitske opere.

Ta večer smo imeli posebno čast poslušati sprehajajočo se Carmen, ki jo vsi moški poželjivo gledajo in se

Umetnostna zgodovinarka Anita Palada predstavlja likovno monografijo Petra Jakelića.

Prof. emeritus Petar Jakelić podarja svojo monografijo, za katero je tekst napisal Luko Paljetak. In pravi -Jaz sem slovenski zet in vi to mojo knjigo morate imet!

Naša pesnica Ana Sušmelj sanja svoje sanje...

Ana Matusinović predstavlja keramično skupino

Voditeljica keramične skupine Natalija Novak

sprašujejo, ali jih bo ljubila. In Carmen jim v habaneri govori, da ljubi moškega, ki ji ne vrača ljubezni.

Ireno je spremljala naša stara znanka pianistka **Cecilija Grdadolnik**, Slovenka iz Logatca, ki glasbeno izobraževanje nadaljuje na Umetnostni akademiji v Splitu, v razredu prof. Vesne Podrug in je trenutno študentka tretjega letnika dodiplomskega študija.

Sledila je predstavitev likovne monografije prof. emeritusa **Petra Jakelića**, dolgoletnega profesorja grafike na Umetniški akademiji v Splitu, našega cenjenega člana, prijatelja, slovenskega zeta. To vsebinsko izredno bogato monografijo je z bogatimi besedami predstavila umetnostna zgodovinarka **Anita Palada**.

Potem smo prisluhnili smo še vedno nedosanjanim sanjam naše pesnice **Ana Šušmelj**.

Za konec pa še lončarska poslastica, ki jo z lepimi uvodnimi besedami predstavila **Ana Matusinović**.

V. H.

Razstava prelepih keramičnih izdelkov

ODPOVED LETOŠNJEGA VSESLOVENSKEGA SREČANJA

Vseslovensko srečanje je tradicionalna prireditev, ki smo ji na letošnji redni letni skupščini Zveze namenili veliko časa. Odločili smo se za jesenski termin 9.9.2023 zopet v Gozdnem parku Golubinjak.

Na elektronski naslov Zveze slovenskih društev na Hrvaškem je prišla pobuda gospoda Darka Šonca, predsednika Slovenskega doma Zagreb, s katero se predsednica in namestnica predsednice Zveze strinjata.

Predlog gospoda Šonca je bil, da letošnje Vseslovensko srečanje odpovemo in da sredstva, namenjena za pripravo, organizacijo in realizacijo srečanja, preusmerimo za odpravo posledic poplav, ki so prizadele Republiko Slovenijo.

V svoji pobudi je gospod Darko Šonc poudaril, da je Slovenijo prizadela huda naravna katastrofa, da so poplave opustošile skoraj celo državo in da moramo v teh trenutkih pokazati veliko solidarnost za našo Slovenijo. V nadaljevanju je gospod Šonc poudaril, da je Slovenija velikokrat pokazala razumevanje za naše klice za pomoč, tudi ne tako zdavnaj, ko je potres prizadel mesto Zagreb.

V ta namen je predsednica Zveze, gospa Barbara Riman, sklicala izredno skupščino, ki je potekala v obliki dopisne seje od 12.8.2023 do vključno 18.8.2023. Gradivo za skupščino je bilo poslano v prilogi e-maila. Točka dnevnega reda je bila: "Odpoved letošnjega Vseslovenskega srečanja v Gozdnem parku Golubinjak; preusmeritev sredstev, namenjenih za pripravo, organizacijo in realizacijo srečanja za pomoč pri odpravi posledic poplav v Republiki Sloveniji".

Slovensko kulturno društvo "Triglav"Split je 14.8.2023 Zvezi po elektronski pošti poslalo poimensko udeležbo delegatov na popolnjeni in žigosani Poverilnici ter glasove delegatov Skupščine na glasovalnih listih.

Zveza nas je 21.8.2023 obvestila, da je na izredni skupščini slovenskih društev na Hrvaškem, ki je potekala v obliki dopisne seje s strani delegatov vseh društev **soglasno sprejeta** točka dnevnega reda o odpovedi letošnjega Vseslovenskega srečanja in preusmeritvijo sredstev.

Sredstva Zveze za pomoč pri poplavah v Republiki Sloveniji bodo nakazana na poseben račun Rdečega križa Slovenije, obstaja pa še naprej možnost, da se v to akcijo vključijo tudi posamezna slovenska društva in posamezni člani.

Cveto Šušmelj

Draga naša Slovenija!

V teh apokaliptičnih trenutkih smo bili z vami v mislih in željah, da plemenitost, srčnost, dobra organiziranost in narava zopet poskrbijo za vse ljudi ter povrnejo lepote naši deželi.

Slovenija, nisi sama!

VSAKDO MORA IMETI PRIJATELJA

Sevnica, Tabor

16. in 17. junija 2023

V petek, 16. junija ob peti uri se je začela naša pot v našo drugo (prvo) domovino. Šestnajst pevcev MePZ Triglav, na čelu s Tanjo, in majhna logistika, se je hrabro napotilo na nastope v Sevnici in Stični.

Hotel »Galaksija« v Trebnji je bila zopet naša baza. Po namestitvi in kosilu smo odšli v prelepo mesto Sevnico. Na gradu, sezidanem v 12. stoletju, v akustičnem prostoru koncertirali smo skupaj z mešanim zborom iz Sevnice.

Tabor

Nastop na Gradu Sevnica

Na predvečer Tabora nastop v OŠ Ferda Vesela

Začeli so domačini, mi smo nadaljevali s prelepimi slovenskimi in dalmatinskimi pesmimi. Čudovito okolje nas je navdihovalo na lepo petje. Na koncu koncerta smo skupaj zapeli »Vsakdo mora imeti prijatelja«.

Druženje smo nadaljevali na večerji, veselo smo prepevali (in pili), a občutljiv duet Silve in Đekija dočakan je z velikim aplavzom.

Drugo jutro smo obiskali Mirno Peč, kjer smo si ogledali muzej Lojzeta Slaka, pionirja slovenske popularne ljudske glasbe (bazirane na diatonični harmoniki) in enega od najbolj znanih pesnikov, Toneta Pavčka.

Pot nas je nesla naprej v Šentvid pri Stični, glasbeni raj za vse prijatelje slovenske ljudske glasbe. Veselili smo se ponovnega srečanja s starimi prijatelji in posebno z legendo Tabora slovenskih pevskih zborov – maestrom Švarom.

Nadja Krnić

PRIJETNO, VESELO, SPROŠČENO SREČANJE

11. junija so nas na poti iz Novega mesta na Vis obiskali naši dragi "stari" prijatelji MePZ Revoz.

V pogovoru Nataše Papež, predsednice Mepz Revoz, in Cveta Šušmelja, predsednika našega društva in zbora, je bilo dogovorjeno, da se naša zbora srečata v prostorih društva SKD Triglav.

Poznamo se že dolgo, srečali smo se v Stični na Taboru pevskih zborov, v Novem mestu in Splitu.

Tokrat pa je bilo to neformalno srečanje starih prijateljev.

Vse se začne s pesmijo.

Navdušeni, veseli ob prigrizku in kapljici, brez organiziranega koncerta v kakšni dvorani so naši združeni glasovi odmevali v prostorih društva.

Spomnili smo se vseh dosedanjih srečanj, toliko spominov in tistega malo časa, ki smo ga porabili za pljenje glasov pod vodstvom zborovodkinj Cvetke Krampelj in naše Tanje Kurajica.

To kratko srečanje nas je spomnilo na to, koliko krajev in ljudi smo srečali v teh 27 letih obstoja zbora, ki nesebično delijo veselje do srečanja in petja, zbrani v zborih.

Toliko truda in vznemirjenja ne moreš izmeriti z ničemer, kajti občutki niso kilogrami na koncu vsakega koncerta ali srečanja je le sijaj v očeh popotnica za nove dogodke, kot je bil ta na srečanju z MePZ Revoz.

Ana Šušmelj

Zborovodkinji Cvetka Krampelj in naša Tanja Kurajica

Prihajamo in prinašamo pesem.

Prijetno, veselo, sproščeno srečanje .

RED, DELO, DISCIPLINA IN LJUBEZEN

Ne vem kako naj začnem pripovedovati o vsem, kar je naš Joško, vzoren član SKD Triglav Split, predvsem član MePZ od samega začetka zbora naredil z ljubeznijo in velikim trudom.

Vedno prvi na vajah zbora, nastopih, izletih.

Čeprav let ne štejemo, čas teče in bolezen včasih onemogoči vstop v družbo in prisotnost na rednih aktivnostih.

Dogovorili smo se, da ga bomo obiskali, a ker so se aktivnosti v društvu zaradi poletnega počitka končale sva Joška, v dogovoru s hčerko Andreo, na predvečer njegovega 90. rojstnega dne obiskala s Cvetotom.

Vedno enaka vztrajnost, optimizem in vera, da se z delom in dobro voljo vse doseže, naj bo moto vsakega človeka, da bi bilo njegovo življenje tako izpolnjeno kot je pot našega Joška Gerželja.

Vse to je lepo in ljubeče opisala njegova hči Andrea Bilić, pa njeno besedilo prenašam v celoti.

"1933.Svjetska gospodarska kriza...

U maloj kući u splitskom Spinutu, Slovenac Franc Gerželj i njegova Zorka postaju roditelji.

Joško, tj. Josipa, tada su se djeci davala dva imena.

Tih teških godina obitelj Gerželj je brojčano rasla, nono je za vrijeme rata otišao u partizane, a majka Zorka se je u strahu od bombardiranja iz Špinuta sklonila u Varoš.

Joško je kao i sva druga splitska dica tog vremena bio uvijek u pokretu.

Odrastajući pod Marjanom, uz česte odlaske u nona Franca rodnu Sloveniju, uređena ljubav prema planinama ga je kroz mladost povukla u krug planinara.

Uz oca koji je svirao trubu i harmoniku, glazbeni geni su učinili savršen spoj prirode i glazbe, pa je po okolnim brdima i planinama uvijek bilo zabave i pjesme.

Ali i ozljeda. Kako bi pomogli jedni drugima, 1956 godine Joško je uz prijatelja Branka došao na ideju da se alpinisti obuće za pružanje prve pomoći i spašavanje planinara i alpinista, te je te godine osnovana GSS u Splitu.

I tako se od tada arhitektonski tehničar uvijek, 24 sata dnevno, 365 dana u godini stavio na raspolaganje svima kojima je bila potrebna pomoć, bilo u planinama, bilo u špiljama.

Kroz naredna desetljeća, Joško je uz posao nadzornog inženjera koji je sudjelovao u izgradnji velikog dijela Splita, osnovao svoju obitelj na koju je prenio ljubav prema planinama,

90 let!

glazbi, druženjima i činjenju dobrih djela bez skrivenih motiva.

Raspadom Jugoslavije se u Hrvatskoj osnivaju društva nacionalnih manjina.

Tako se u Splitu osnovalo slovensko društvo Triglav, čiji je Joško član od samih početaka i aktivno sudjeluje u promicanju slovenske kulture kao pjevač u MePZ.

Kako je Joško moj tata, moram na samom kraju njegove kratke biografije napisati da sam najsretnija kćer na Zemlji i u Svemiru.

Svatko tko je upoznao mog oca zna zašto to pišem.

Jer, Slovenac, Varošanin, arhitektonski tehničar i nadzor, planinar, alpinist, špiljar, osnivač i do 70-te godine aktivni član (sada počasni) GSS Splita,

Stipe Božić in še drugi obujajo spomine na GSS

Neumorni naš Joško

pjevač u zboru slovenskog društva Triglav...

Sve to u njegovih 90 godina života i kako i sam kaže, ne misli stati, jer, za doživjeti stotu treba:

"Rad, red, disciplina i veeeelika ljubav prema prirodi i ljudima, ništa manje od toga se ne priznaje"

Andrea Bilić

P.S. Mislim da temu ni treba ničesar dodati. Ljubezen je vedno vir vsega.

Ana Šušmelj

VLADO KOROŠEC, ČLOVEK ŠIROKE DUŠE IN VELIKEGA SRCA

Član iniciativnega odbora SKD Triglav Split

Iniciator in prvi urednik internega časopisa Planika

Davnega leta 1932, 18. maja, se je v kraju Mala Hora pri Pohorju rodil prvi sin v družini Korošec -Vlado. Ni ostal dolgo sam, družina se je hitro povečala, tako da je dobil še dva brata in štiri sestre. V tako veliki družini je imela glavno vlogo mati Fani, ki je bila utelešenje »Mater familias«, ki se je z očetom ukvarjala s trgovino. Ob zaključku osnovne šole v domačem kraju se je vpisal na gimnazijo v Mariboru, ki jo je uspešno končal leta 1951. Istega leta je zaprosil za sprejem na Mornariško vojaško akademijo v Divuljah. Njegovo šolanje je trajalo 4 leta, izstopal je po delavnosti in vztrajnosti, s posebno vnemo pa se je ukvarjal z jadranjem, ki ga je znal najbolje oblikovati bodoči mornar.

Po končani akademiji konec leta 1955 je bil kmalu imenovan za mladega častnika, odgovorno samostojno osebnost, kapitana šolske motorne jadrnice "Lavsa". Bil je nadrejen posadki 10 članov, od katerih so bili nekateri starejši in bolj izkušeni od njega. V poletnih mesecih se je na to ladjo vkrcalo 15-20 kadetov in učiteljev srednje pomorske šole iz Divulj. To je še povečalo odgovornost mladeniča poveljnika. Na tem mestu je ostal več let, nekje do leta 1960. Nato je sledil njegov nenaden razvoj. Opravljal je različne dolžnosti, od komand mornariškega učnega centra v Pulju, načelnika operativnega oddelka v poveljstvu RM v Splitu na Mejah. Povsod je bil temeljit in kvaliteten. Uspešno je svoje znanje nadgrajeval in bogatil s šolanjem na Višji pomorski akademiji, Šola narodne obrambe, Šola tujih jezikov - francoščina in Diplomatska šola v Beogradu.

To šolo je skupaj z ženo končal nekje leta 1983 kot pogoj za diplomatsko službo.

Imenovan je bil na mesto vojaškega atašeja v Berlinu - prestolnici takratne vzhodne Nemčija/NDR/. Na tem mestu je preživel 4 leta, kjer je prišlo do izraza njegovo veliko znanje, posebej ga je odlikovala njegova prijaznost in družabnost. Izpostaviti velja druženje s kolegi iz Švedske, Kitajske, Finske, Avstrije in Bolgarije. Med seboj so se obiskovale in družile tudi njihove žene. Ponujen mu je bil še en 4-letni mandat, a ga je zavrnil, saj sta se leta 1987 zaradi ženine bolezni vrnila v domovino, kjer je ona kmalu umrla.

Vlado z ženo Mirjano v deželi

Do leta 1991 je živel in delal v Splitu, večino časa pa je preživel na Čiovu, v hiši svoje bodoče žene Mirjane. Ker se ni mogel in ni hotel sprijazniti z zahtevami nove oblasti, da po toliko letih, preživetih na Hrvaškem, kot Slovenec mora položiti nekaj izpitov, se je razočaran in ogorčen preselil v Slovenijo, in se za stalno naselil v kraju Oplotnica in tam z mukotrpnim delom in trudom, najprej sam, nato pa od leta 1999 skupaj z ženo Mirjano zgradil nov dom.

Žena Mirjana se je tam zaposlila kot zobozdravnica.

Pogosto je na naših srečanjih govoril o svoji legendarni mami Fani, ki je vsako leto okrog sebe zbrala »Koroščev klan«, kot ga je poimenovala. Bilo je zelo impresivno zbiranje 40, včasih 50 duš in za njeno organizacijo je skrbel njen prvorojenec Vlado. Umrla je v 96. letu starosti.

V vseh teh letih se je Vlado občasno prihajal na Čiovo, od koder se je potem z veseljem vračal domov, v svoje »gnezdo« pod Pohorjem.

Umrl je leta 2017. Njegova ladja je priplula do obale, od koder ni vrnitve.

Naj mu bo lahka štajerska gruda.

Stanislav Škorjanec

LAHKO

Če poskusim
Samo še malo
Našla bom vir
Iz katerega bom črpala moč
Za potovanje,
Ki je brez načrta
Pred mano vsak dan.
Vse težje se lotevam jutranjih ritualov
Vse lažje pozabljam
Nekatere obveznosti,
Ne zaradi slabosti,
Ampak zaradi neskončnega
Ponavljanja vsak dan.
Ko se trudim
Vse to v trenutku pozabim
In vlečem ven,
Vlečem od znotraj
Vse tiste intimne
Želje in upanja
Ki nas kot mlade
Vrne v znani svet
V katerem vedno najdeš lek
Da življenje in vse dni
Spremeniš v brezhiben spomin.

SVRHA POSTOJANJA

Zamor u udovima u glavi
Zbog vremena koje blijedi, plavi
Odlazi bez plime
Samo oseka iscrpljuje
Sve nadolazeće dane.
Kako se othrvati
Toj pomami koja prijeti
Zatrovati osjećaje
I uništiti dane
Svrsishodnosti postojanja
Od rođenja, odrastanja,sve do kraja?
Kakvog kraja,
Kao u filmu?
Možda s happyendom,
Ili nedorečenog zbog autora
Koji ni sam nema odgovora,
Pa opet igraš sve moguće uloge
Slaže sadržaje, pohranjuje u ladice
Očekujući da te primjene svi oni
Kojima ljubav daješ
Ne zbog dužnosti, ne iz običaja
Već zbog svrhe samog postojanja.

Ana Šušmelj VII/23

Foto: Ljubljanica / V.H.

ZLIKANA ALI NEZLIKANA SRAJCA

Jaz in sladoled
sama v Ljubljani.
Poleg reke
dih vetra
in velika težnja po
nedostopnih daljavah,
ljubezni,
opitosti,
zaljubljenosti?
Ne vem kaj je tisto kar do njega čutim,
Vem samo da mi je pogosto v mislih.
Okrog srca postane toplo
V daljavi neznana,
odsedaj zelo dopadljiva glasba

***

Počutim se
Srečno,
Sprejeto,
Kot ženska.
Prava.
V vsej svoji ženskosti
Prav zaradi tega,
Ker so ti bile všeč
Moje nepopolnosti.

Ana Božulić Lj 09.05.2003

Foto: Nasedla barka / D.K.

NASEDLA BARKA

Nasedla.
Kot nasedla barka.
Utrujena od nenehnih valov.
Čaka.
Da se razburkanost umiri.
Čaka.
Na mirno morje.
Na novo plovbo.
V novo skušnjo.

Dunja Krajnc

DA PONOVIMO IN SE KAJ NOVEGA NAUČIMO

Sklanjanje ne dela težav samo tujcem pri učenju slovenščine. S težavo ga uporabljamo tudi nekateri Slovenci. Bodisi zaradi narečja, ki ga govorimo ali pa samo zaradi neprevidnosti.

Ponovimo

V slovenščini poznamo 6 sklonov: imenovalnik, rodilnik, dajalnik, tožilnik, mestnik in orodnik. Vsakemu sklonu pa pripadajo vprašalnice:

- Imenovalnik: kdo ali kaj?
- Rodilnik: koga ali česa?
- Dajalnik: komu ali čemu?
- Tožilnik: koga ali kaj?
- Mestnik: o kom ali o čem?
- Orodnik: s kom ali s čim?

MORDA PONOVIMO ALI PA SE NAUČIMO

Seveda, v teoriji je vse tako preprosto. A v praksi obstajajo določeni samostalniki, ki večini Slovencev delajo preglavice. Med njimi so:

Dan

Samostalnik dan ima v določenih sklonih dve obliki, zato se pojavlja večna dilema. Če je ena od oblik zapisana ležeče, je samo malo manj priporočljiva, je pa možna.

	ednina	dvojina	množina
imenovalnik	dan	dneva	dnevi
rodilnik	dneva / dne	dni / dnevov	dni / dnevov
dajalnik	dnevu	dnema / dnevoma	dnem / dnevom
tožilnik	dan	dneva / dni	dni / dneve
mestnik	dnevu	dneh / dnevih	dneh / dnevih
orodnik	dnevom / dnem	dnema / dnevoma	dnevi / dnemi

Drva

Sezonski samostalnik. Ko bo sosed v nedeljo ob 6 zjutraj prižgal motorno žago in žagal drva, kaj ga boste vprašali? »Pa kaj boš delal s toliko drvmi!«

	množina
imenovalnik	drva
rodilnik	drv
dajalnik	drvom
tožilnik	drva
mestnik	drveh/drvih
orodnik	drvmi/drvi

Dno

Za zaključek pa še najtežji samostalnik za sklanjanje, sploh v dvojini. Čeprav se sliši čudno, je stavek o dveh pivskih prijateljih »Dosegla sta dni svojih piv, a do jutra se je zvrstilo še kar nekaj dan.« povsem pravilen. Bi bilo pa bolj priporočljivo, če bi zadnjo besedo »dan« nadomestili z »dnov«.

	ednina	dvojina	množina
imenovalnik	dno	dni	dna
rodilnik	dna	dnov/dan	dnov/dan
dajalnik	dnu	dnoma	dnom
tožilnik	dno	dni	dna
mestnik	dnu	dnih/dneh	dnih/dneh
orodnik	dnom	dnoma	dni

Majhen test:

Menite, da je stavek o dveh pivskih prijateljih pravilen?

»Dosegla sta dni svojih piv, a do jutra se je zvrstilo še kar nekaj dan.«

SVETOVNA GLASBENA SENZACIJA PERPETUUM JAZZILE V SOLINU

Ena največjih in najspektakularnejših vokalnih zasedb na svetu Perpetuum Jazzile je 8. julija 2023 nastopila na Gradini v Solinu.

Najprej, da takoj povem, da jazz-a kot glasbene zvrsti sploh ne maram...

Izjeme so, vedno. Tako kot verjetno vsi imam nekaj WhatsApp grup. Ena izmed njih se nanaša na druženja ob kulturnih dogodkih. Zmenile smo se in se nahajamo pred Gradino v Solinu. Celo parking ni bil problem. Vročina pa… Komarje smo odpravile s sprejem. Gledališče se je dokaj napolnilo in na oder je prišla skupina 40 ljudi. O njih vem samo da so znani, nikoli prej jih nisem v živo poslušala, celo pred koncertom jih nisem „googlala". Navdušili so me takoj. Strateško so se razporedili. Visi so bili v črno belih oblačilih, vsi različni in enkratni, barvastih pričesk, za oko vsekakor vabljivi.

Repertoar je prilagojen Dalmaciji glasovno in z izgovorom, kar pogosto žal ni slučaj. Ko so začeli z glasbo, sem se spraševala, kje so instrumenti, ki jih slišim. Toliko se na glasbo spoznam, slišala sem klavir, kitaro, trobento... A jih ne vidim. Mogoče se skrivajo v ozadju, da se publika osredotoči na pevce. Pošteno, mislim si. Menjavajo se glasovi, skladbe. Samo en prepev Oliverja meni osebno ni bil všeč, vse ostalo je bilo enkratno. Uživancija za oči, ušesa in dušo. Vsi sodelujoči so prišli na vrsto da se predstavijo z glasom, ali plesnimi sposobnostmi. Navdušena sem. Ura in pol je minila ne glede na nadležne komarje, hrupne sprehajalce, nepotreben govor in smeh določenih ljudi v publiki. Žal mi je, da se koncert bliža koncu, še dve pesmi za bis, prelepo je. Glasba je prebudila čustva, ki jih noben drug medij ne privabi na dan. Čuti to vse občestvo.

Voditelj zbora zahvaljuje vsem nastopajočim, ki se počasi odmikajo z odra. Še vedno slišim klavir, trobento, kitaro in neke druge inštrumente, a jih ne vidim, pevci so se umaknili, v ozadju ni ničesar, kaj šele orkester.

In reče voditelj ti trije so naši inštrumenti, ki ste jih slišali cel čas!

Jazz mogoče le ni tako slab. Komaj čakam naslednjo priložnost za Perpetuum Jazzile in jim želim veliko uspehov še naprej!

Ana Božulić

POSLOVIL SE JE RADOSLAV DABO

PREVAJALEC SLOVENSKE POEZIJE V HRVAŠČINO, PESNIK IN UREDNIK

V ptujski bolnišnici je 8.9. umrl prof. Radoslav Dabo (roj. 4. 10. 1936), prevajalec slovenske poezije v hrvaščino, pesnik in urednik. Do upokojitve leta 1992 je bil zaposlen kot profesor novejše hrvaške in srbske književnosti na Pedagoški fakulteti v Ljubljani.

V hrvaški jezik je prevedel številne slovenske pesnike: Srečka Kosovela, Edvarda Kocbeka, Daneta Zajca, Tomaža Šalamuna, Ivana Minattija, Petra Semoliča, Cirila Zlobca, Gregorja Strnišo, Sašo Vegri, Majo Vidmar, Svetlano Makarovič in druge.

Leta 2003 mu je Društvo slovenskih pisateljev podelilo Župančičevo listino - priznanje za izjemne dosežke za prevajanje, posredovanje in promocijo slovenske književnosti v svetu.

Poslednje bivališče je našel v domači Novalji na otoku Pagu. Naj mirno počiva!

„Moč jezika" me je 2. decembra 2021 popeljala v njegovo prelepo Novaljo, na nepozaben kulturni večer, posvečen takrat še živečemu Radoslavi Dabi, velikemu umetniku in poznavalcu umetnosti, ki je bil s svojim ustvarjalnim delom nedvomno osrednja osebnost v slovenskem in hrvaškem prostoru. Na prireditvi sem imela priložnost srčno pokazati, kako neizmerna je moč jezika, kako pomembno je nam, Slovencem zunaj meja domovine, občutiti povezanost dveh kultur, dveh jezikov, dveh narodov.

V.H.

PLANINSKO CVETJE

Kimastoplodni šipek

Klasasti ušivec

Navadna gorska ločika

Dvocvetna vijolica

Traunfellnerjeva zlatica

Dlakavi sleč je do 1 m visok vednozeleni grm

Zveza slovenskih društev na Hrvaškem s podporo
Ministrstva za znanost in izobraževanje Republike Hrvaške,
Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti
in Slovenskega doma KPD Bazovica, Reka
objavlja:

RAZPIS
ZA
LITERARNI NATEČAJ
»Z DOMIŠLJIJO NA POTEP«

Cilj natečaja je motivirati učence slovenskega jezika in kulture v Republiki Hrvaški, da pokažejo svoje znanje slovenskega jezika in nam pošljejo kratko prozno delo ali pesem na temo »Z domišljijo na potep«.

Pravila literarnega natečaja:

1. Pravico do sodelovanja imajo učenci osnovnih in srednjih šol, ki obiskujejo pouk slovenskega jezika in kulture po enem od treh modelov učenja slovenskega jezika na Hrvaškem (učenci slovenskega jezika in kulture za pripadnike slovenske narodne manjšine po modelu C, udeleženci »Dopolnilnega pouka slovenskega jezika in kulture«, ki se izvaja v slovenskih društvih na Hrvaškem, udeleženci programa »Učenje slovenskega jezika in kulture v Varaždinski županiji«).

2. Na natečaju lahko sodelujejo tudi otroci iz Hrvaške, ki zaradi nezmožnosti vključevanja v obstoječe modele učenja slovenskega jezika na Hrvaškem nimajo formalne izobrazbe v slovenskem jeziku in jih le-tega poučujejo družinski člani.

3. Tema literarnega natečaja je »Z domišljijo na potep«.

4. Razpis je odprt do 16. novembra 2023 do 23:59.

5. Literarna dela morajo biti napisana v obliki pesmi ali kratkega proznega dela. Prozna dela ne smejo biti daljša od 3 kartic (1 kartica = 1500 znakov s presledki). Daljši prispevki se ne bodo upoštevali. Vsa dela je potrebno posredovati v elektronski obliki v word formatu. **Literarna dela morajo biti napisana v slovenskem jeziku.** Dela morajo biti izvirna in še nikoli objavljena.

6. Literarna dela bodo razdeljena v tri kategorije:
   - 1. - 4. razred osnovne šole;
   - 5. - 8. razred osnovne šole;
   - srednja šola.

   V vsaki kategoriji bodo izbrana tri najboljša dela (1., 2. in 3. mesto). **Vsak avtor lahko odda samo en prispevek.**

7. Vsako prispelo delo mora biti označeno z imenom in priimkom učenca (avtorjem dela) in naslovom literarnega dela. Prispevke pošilja izključno mentor avtorja po elektronski pošti na elektronski naslov zveza@slovenci.hr. Mentor lahko hkrati v enem e-sporočilu pošlje več prispevkov svojih učencev. Otrokov prispevek pošlje njegov starš oziroma skrbnik le v primeru, da otrok ni vključen v obstoječe modele poučevanja slovenskega jezika navedene v točki 1 in zadovoljuje kriterije iz točke 2 tega razpisa.

8. Za vsak prispevek je treba izpolniti prijavni obrazec (Priloga 1). Osebne podatke o avtorjih literarnih del in njihovih mentorjih bo hranila Zveza slovenskih društev na Hrvaškem in le-ti ne bodo posredovani tretjim osebam.
   Prispevki, prispeli na natečaj, se ne vračajo. Za izbrane prispevke iz natečaja obstaja možnost naknadne javne objave v glasilih slovenske skupnosti na Hrvaškem, na spletni strani Zveze slovenskih društev na Hrvaškem, na družbenih omrežjih ter v drugih medijih z namenom reklamiranja literarnega natečaja in učenja slovenskega jezika na Hrvaškem.

9. Prispela literarna dela bo zbrala in ocenila tričlanska strokovna komisija.

10. Upoštevajo se literarna dela, ki izpolnjujejo vse pogoje razpisa in so pravilno prejeta na elektronski naslov zveza@slovenci.hr do 16. novembra 2023 do 23:59.

11. O rezultatih tekmovanja bodo mentorji obveščeni do 7. decembra 2023 do 16:00 ure.

12. S prijavo na natečaj avtorji sprejmejo vse pogoje natečaja.

13. Za dodatna vprašanja se obrnite na: zveza@slovenci.hr.

Veselimo se vaših prispevkov!

dr. Barbara Riman
Predsednica Zveze slovenskih društev na Hrvaškem

Na Reki, 22. september 2023

AVTOR JOŽE RIBIČ	NASLOV ZA VLADARJA V AZIJSKIH DEŽELAH	ORESTOVA SESTRA V GRŠKI MITOLOGIJI	TRŠA, DALJŠA DLAKA	NAZIV	AVSTRIJSKI FILOZOF (RUDOLF)	TIPALKA PRI ŽUŽELKAH						
ŽENSKA, KI PERE												
ŠPANSKI PISATELJ (MATEO)												
POOBEDEK												
LETOVIŠKI KRAJ PRI OPATIJI				NIKALNICA / TOLMUN, KRNICA								
ZAPOREDNI ČRKI			NEKDANJI MONGOLSKI VLADAR / KOŠARKAR LORBEK									
NAJVIŠJE SODIŠČE V STARIH ATENAH								IZOLACIJA	JANEZ TRDINA	VILIČASTA RIBJA KOŠČICA	CIKLAMA	VNETJE MANDELJNOV IN ŽRELA
AMERIŠKI IGRALEC (WILLIAM SURREY)					PREBIVALEC ARKTIKE	ARMADA / ETIOPSKA VALUTA						
MINI ZABAVNIK	PREHODEN PROSTOR ZA VHODNIMI VRATI	ANT. MESTO V EGIPTU / VRSTA RAZMNOŽEVALNIKA										
VOZNINA									TRŽIŠČE / POKRAJINA V SEVERO-VZHODNI SLOVENIJI			
MESTO V SREDNJI NIZOZEMSKI				ORODJE ZA KOPANJE / POLET, VNEMA						4. IN 10. ČRKA / GESLO NA ZAČETKU POGLAVJA		
TKANINA Z LASASTO POVRŠINO						PEVKA STAVEC / GRM ZLATI DEŽ						
KEMIJSKI ZNAK ZA ALUMINIJ			FRANCOSKI IGRALEC VENTURA / REČICA					TRAVNIK OB VODI / STEBLO TRAV, BILKA				
MINI ZABAVNIK	OKUSNA MORSKA RIBA / MOZOLJAVOST						SPODNJI DEL GOBE / IZMEČEK VULKANA				ZMES PLINOV V OZRAČJU	ŽENSKA Z IZUMETNIČENIM VEDENJEM
MESTO V JUGOZAHODNI FRANCIJI					GROZDNI SLADKOR, GLUKOZA / AKIJA, AKIA							
SPAZEM				KRONIKA, LETOPIS / RAZLIČNA SIČNIKA						RUDOLF FRANCL / EVA LONGORIA		
NAJVEČJE MESTO NA DANSKEM OTOKU LOLLAND								FRANCOSKI IGRALEC RENO				
IZGUBA ZMOŽNOSTI GOVORJENJA								SINJSKA VITEŠKA IGRA				

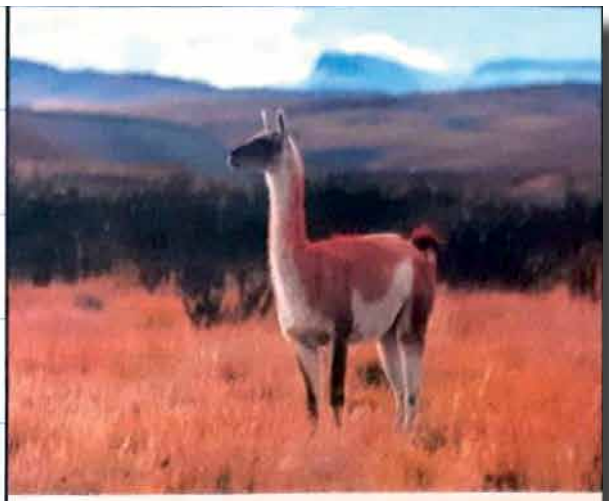

Južnoameriški predstavnik družine kamel živi na visokogorskih travnikih osrednjih Andov, iz njegove dlake pa predejo volno. Ima posebej prilagojena prebavila; pri izkoriščanju hranil iz rastlin prekaša celo ovce.

Abraham + 2 dekleti

Čakamo Melani

Počitek v senčki ob dišeči kavici

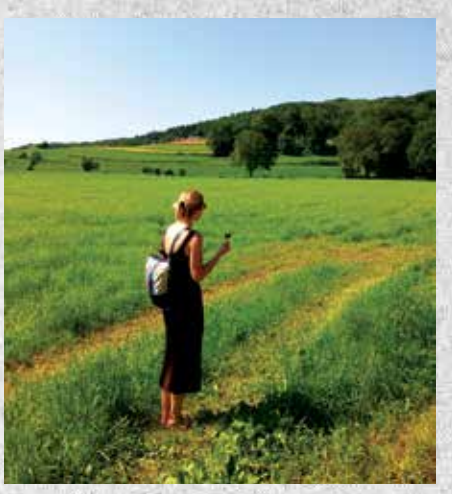

Jaz pa grem na zeleno travco

Veselje, pesem je med nami, za nami pa šumijo gozdovi domači

Hvala ti drevo, le kaj bi brez tebe!

Morje, ti nam zdravje daješ

Na zdravje Triglav Split in Hajduk

Naša draga Metka